

Elektroniskt ansökningsförfarande i inskrivningsärenden, m.m.

Sammanfattning

I betänkandet behandlar utskottet regeringens proposition 2005/06:28 Elektroniskt ansökningsförfarande i inskrivningsärenden, m.m. samt en motion som väckts med anledning av propositionen. Propositionen innehåller förslag till ändringar i jordabalken, lagen om fastighetsregister och lagen om pantbrevsregister. Motionsspörsmålen gäller vissa aviseringsrutiner.

Lagförslagen innebär sammanfattningsvis följande. Det blir möjligt att ge in ansökningar om inskrivning samt ansökningar enligt lagen om pantbrevsregister på elektronisk väg. Den som har beviljats lagfart för en fastighet skall få ha s.k. direktåtkomst till uppgifter i fastighetsregistret om den fastigheten. Motsvarande föreslås gälla en fastighetsägares åtkomst till uppgifter i pantbrevsregistret om inteckningar i den egna fastigheten.

Det lämnas också förslag som syftar till att möjliggöra elektroniska rutiner för dokument- och ärendehantering hos inskrivningsmyndigheten.

I propositionen föreslås vidare bl.a. att systemet med s.k. dagsgodkännande av inskrivningsdag avskaffas och att ärendena i stället skall avgöras var för sig, sedan de har diarieförts.

Lagändringarna föreslås i huvudsak träda i kraft den 1 april 2006.

Utskottet föreslår att riksdagen antar regeringens lagförslag och avslår motionen.

Utskottets förslag till riksdagsbeslut

1. Lagförslagen

Riksdagen antar regeringens förslag till

- a) lag om ändring i jordabalken,
 - b) lag om ändring i lagen (2000:224) om fastighetsregister,
 - c) lag om ändring i lagen (1994:448) om pantbrevsregister.
- Därmed bifaller riksdagen proposition 2005/06:28.

2. Vissa aviseringsrutiner

Riksdagen avslår motion 2005/06:L3 yrkandena 1 och 2.

Stockholm den 9 februari 2006

På lagutskottets vägnar

Inger René

Följande ledamöter har deltagit i beslutet: Inger René (m), Raimo Pärssinen (s), Christina Nenes (s), Hillevi Larsson (s), Yvonne Andersson (kd), Tasso Stafilidis (v), Maria Hassan (s), Bertil Kjellberg (m), Rezene Tesfazion (s), Martin Andreasson (fp), Viviann Gerdin (c), Anneli Särnblad (s), Henrik von Sydow (m), Pia Nilsson (s), Johan Löfstrand (s), Peter Jonsson (s) och Mia Franzén (fp).

Redogörelse för ärendet

Regeringen föreslår i propositionen – efter att ha hört Lagrådet – att riksdagen antar framlagda förslag till ändringar i jordabalken, lagen (2000:224) om fastighetsregister och lagen (1994:448) om pantbrevsregister.

De i propositionen framlagda lagförslagen bygger på en inom Justitiedepartementet upprättad promemoria Elektroniskt ansökningsförfarande i inskrivningsärenden (dnr 2003/6435/L1). Promemorian har remissbehandlats. Lagförslagen bygger vidare på ett inom departementet upprättat utkast till lagrådsremiss som sommaren 2005 behandlats vid ett remissmöte.

Regeringens förslag finns i *bilaga 1* och lagförslagen finns i *bilaga 2*.

Med anledning av propositionen har en motion väckts. Förslaget i motionen finns i *bilaga 1*.

Utskottets överväganden

Lagförslagen

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen antar regeringens lagförslag.

Propositionen

Propositionens förslag till ändringar i jordabalken innebär bl.a. att det blir möjligt att ge in ansökningar om inskrivning på elektronisk väg. Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer skall enligt förslaget få meddela föreskrifter om i vilka inskrivningsärenden som en ansökan får ges in elektroniskt.

Det föreslås också ändringar som syftar till att möjliggöra elektroniska rutiner för dokument- och ärendehantering hos inskrivningsmyndigheten.

Vidare behandlas i propositionen frågan om systemet med s.k. dagsgodkännande av inskrivningsdag skall vara kvar eller inte. Systemet innebär, något förenklat, att samtliga ärenden som hör till en inskrivningsdag skall behandlas på ett sammanhållet sätt och avgöras tillsammans. Regeringen föreslår att systemet med dagsgodkännande avskaffas och att ärendena i stället skall avgöras var för sig, sedan de har diarieförts.

Ett annat förslag innebär att den som har beviljats lagfart för en fastighet skall få ha s.k. direktåtkomst till uppgifter i fastighetsregistret om den fastigheten.

Vidare föreslås bl.a. att det skall bli möjligt för fastighetsägare att ge in ansökningar enligt lagen (1994:445) om pantbrevsregister på elektronisk väg och att en fastighetsägare skall kunna ha direktåtkomst till uppgifter i pantbrevsregistret om inteckningar i den egna fastigheten.

Enligt förslaget skall vissa ändringar i jordabalken träda i kraft den dag som regeringen bestämmer och övriga lagändringar träda i kraft den 1 april 2006.

Utskottets ställningstagande

Det har motionsledes inte framförts någon erinran mot regeringens förslag i denna del, och utskottet föreslår att riksdagen antar lagförslagen.

Vissa aviseringsrutiner

Utskottets förslag i korthet

Riksdagen avslår motionsyrkanden som gäller införande av vissa aviseringsrutiner i samband med lagfartsansökningar.

Motionen

I motion L3 av Jan Ertsborn m.fl. (fp) föreslås ett tillkännagivande om att det skall införas en skyldighet för inskrivningsmyndigheten att avisera samtliga beslut om lagfart och vilande lagfart till de personer som dittills haft lagfart eller vilande lagfart på aktuell fastighet (yrkande 1). Vidare föreslås ett tillkännagivande om skyldighet för inskrivningsmyndigheten att avisera samtliga beslut om lagfart, vilande lagfart och inteckning till sådan make, registrerad partner och sambo som enligt gällande rätt skall lämna samtycke till rättshandlingen i fråga (yrkande 2).

Motionärerna pekar på att de risker med förfalskade handlingar som redan i dag föreligger skulle kunna bli större med ett elektroniskt ansökningsförfarande. För att snabbt kunna ingripa mot sådana förfaranden erfordras därför att den rätte ägaren m.fl. får kännedom om vad som skett.

Propositionen

Regeringen har redovisat att man avser att, genom ändringar i inskrivningsförordningen, införa särskilda aviseringsrutiner. Om inskrivningsmyndigheten beviljar lagfart utan att fångeshandlingen har getts in i original så bör, enligt regeringen, den som har lagfart eller vilande lagfart på fastigheten vid ansökningstidpunkten underrättas om beslutet. Motsvarande bör enligt propositionen gälla i fråga om makes samtycke.

Utskottets ställningstagande

Enligt utskottets mening bör, såsom motionärerna förespråkat, aviseringsrutinerna gälla såväl vid överlåtelse som vid inteckning och omfatta såväl make som registrerad partner och sambo. Propositionen ger inte något helt entydigt svar på för vilka situationer som regeringen avser att införa de nya rutinerna. Utskottet förutsätter dock att de i propositionen aviserade förordningsändringarna kommer att få ett innehåll som motsvarar det som utskottet nu förordat. Med dessa uttalanden får motionärerna anses vara tillgodosedda varför motionsförslagen avstyrks.

BILAGA 1

Förteckning över behandlade förslag

Propositionen

Proposition 2005/06:28 Elektroniskt ansökningsförfarande i inskrivningsärenden, m.m.:

Riksdagen antar de i propositionen framlagda förslagen till

1. lag om ändring i jordabalken,
2. lag om ändring i lagen (2000:224) om fastighetsregister,
3. lag om ändring i lagen (1994:448) om pantbrevsregister.

Följdmotion

2005/06:L3 av Jan Ertsborn m.fl. (fp):

1. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om skyldighet för inskrivningsmyndigheten att avisera samtliga beslut om lagfart och vilande lagfart till de personer som ditills haft lagfart eller vilande lagfart på aktuell fastighet.
2. Riksdagen tillkännager för regeringen som sin mening vad i motionen anförts om skyldighet för inskrivningsmyndigheten att avisera samtliga beslut om lagfart, vilande lagfart och inteckning till sådan make, registrerad partner och sambo som enligt gällande rätt skall lämna samtycke till rättshandlingen i fråga.

BILAGA 2

Regeringens lagförslag

1 Förslag till lag om ändring i jordabalken

Härigenom föreskrivs i fråga om jordabalken¹

dels att 19 kap. 15 § skall upphöra att gälla,

dels att 19 kap. 8–10, 20, 27 och 31 §§, 20 kap. 6 §, 21 kap. 2 § och 23 kap. 2 § samt rubriken närmast före 19 kap. 8 § skall ha följande lydelse,

dels att det skall införas fem nya paragrafer, 19 kap. 10 a, 11 a och 39 a–39 c §§, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

19 kap.

Dagbok och akter

Ärenderegister och akter

8 §²

Inskrivningsmyndigheten skall föra *dagbok* över de inskrivningsärenden som handläggs av myndigheten.

Inskrivningsmyndigheten skall föra *ett register (ärenderegister)* över de inskrivningsärenden som handläggs av myndigheten.

9 §³

Inskrivningsmyndigheten skall sammanföra handlingarna i inskrivningsärendena i akter.

Inskrivningsmyndigheten skall sammanföra handlingarna i inskrivningsärendena i akter. *Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela föreskrifter om att akterna skall utgöra en del av ärenderegistret, om de är i elektronisk form.*

Om sökanden eller någon annan har lämnat någon uppgift eller förklaring av betydelse för ärendet, skall en anteckning om detta göras i akten. Detsamma gäller om en särskild utredning har gjorts i ärendet. I akten skall även tas in protokoll samt kallelser, förelägganden och andra beslut som inte skall antecknas i fastighetsregistrets inskrivningsdel.

Att skälen för vissa beslut skall antecknas i akten framgår av 19 och 25 §§.

¹ Balken omtryckt 1971:1209.

Senaste lydelse av 19 kap. 15 § 2000:226.

² Senaste lydelse 2000:226.

³ Senaste lydelse 2000:226.

10 §⁴

Den som vill ansöka om inskrivning enligt 20–24 kap. skall göra detta *skriftligen*. Regeringen får *föreskriva att ansökan får göras i annan form*.

Den som vill ansöka om inskrivning enligt 20–24 kap. skall göra detta *i pappersform*. Regeringen *eller den myndighet som regeringen bestämmer* får *meddela föreskrifter om att en ansökan om inskrivning får ges in i form av ett elektroniskt dokument*.

Med ett elektroniskt dokument avses en upptagning som har gjorts med hjälp av automatiserad behandling och vars innehåll och utställare kan verifieras genom ett visst tekniskt förfarande, enligt vad som föreskrivs av regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer.

Sökanden skall ge in de handlingar som återopas till stöd för ansökan.

10 a §

Om en ansökan om inskrivning ges in i form av ett elektroniskt dokument, skall den lämnas till ett mottagningsställe för elektroniska dokument som inskrivningsmyndigheten har anvisat. Ansökan skall anses ha kommit in till inskrivningsmyndigheten när den har anlänt till ett sådant mottagningsställe.

11 a §

Om en ansökan om inskrivning ges in i form av ett elektroniskt dokument, får en fångeshandling eller annan handling som avses i 20 kap. 6 § 1, 21 kap. 2 § första stycket 1 eller 23 kap. 2 § första stycket 1 eller en handling som avses i 7 kap. 5 § fjärde stycket äktenskapsbalken eller 23 § andra stycket sambolagen (2003:376) ges in elektroniskt enligt föreskrifter som regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela.

Om en fångeshandling eller annan handling som avses i första

⁴ Senaste lydelse 2000:226.

stycket ges in elektroniskt, skall den elektroniska handlingens överensstämmelse med originalet vara bestyrkt enligt föreskrifter som regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela.

Den som oriktigt intygar att den elektroniska handlingen överensstämmer med originalet döms, om åtgärden innebär fara i bevishänsseende, till böter eller fängelse i högst sex månader eller, om brottet är att anse som grovt, till fängelse i högst två år.

20 §⁵

Inskrivningsmyndigheten skall utfärda bevis om beslut i ärendet.

Inskrivningsmyndigheten skall underrätta sökanden om beslutet i ärendet. Om det i lag eller annan författning anges att bevis om beslutet skall utfärdas, utgör beviset underrättelse om beslutet. Särskild underrättelse behövs inte om bevis om beslutet utfärdas genom registrering i pantbrevsregistret enligt lagen (1994:448) om pantbrevsregister.

Om beslutet har gått emot sökanden eller någon annan som har hörts i ärendet, skall inskrivningsmyndigheten genast underrätta denne om beslutet.

Om beslutet har gått sökanden emot, skall underrättelsen innehålla de skäl för beslutet som har antecknats i akten. Om beslutet kan överklagas, skall upplysning lämnas om detta och om vad sökanden skall iaktta vid ett överklagande.

En underrättelse enligt andra stycket skall vara skriftlig. Den skall innehålla de skäl för beslutet som har antecknats i akten. Om beslutet kan överklagas, skall upplysning lämnas om detta och om vad som skall iaktas vid ett överklagande.

Om beslutet har gått emot någon annan som har hörts i ärendet, skall även denne underrättas om beslutet enligt andra stycket.

27 §⁶

Regeringen får i fråga om inteckningar som är registrerade i pantbrevsregistret enligt lagen (1994:448) om pantbrevsregister föreskriva att anteckningar om innehav av pantbrev får tas bort från

⁵ Senaste lydelse 2000:226.

⁶ Senaste lydelse 2000:226.

fastighetsregistrets inskrivningsdel på annat sätt än som följer av övriga bestämmelser i detta kapitel.

Regeringen får vidare föreskriva att ändring av namn och adress-uppgifter i *anteckningar om innehav av pantbrev eller vilandebevis* får införas i *inskrivningsdelen* på annat sätt än som följer av övriga bestämmelser i detta kapitel.

Regeringen får vidare föreskriva att ändring av namn och adress-uppgifter får införas i *fastighetsregistrets inskrivningsdel* på annat sätt än som följer av övriga bestämmelser i detta kapitel.

31 §⁷

I ärende enligt 29 eller 30 § skall bestämmelserna i 10 §, 11 § första och andra styckena, 12 § 1 och 2 samt 14–16, 19 och 22–26 §§ tillämpas. Därvid skall vad som där sägs om ansökan även avse anmälan. Om inskrivningsmyndigheten avslår eller avvisar en begäran om anteckning, skall 20 § andra och tredje styckena tillämpas.

I ärende enligt 29 eller 30 § skall bestämmelserna i 10 §, 10 a §, 11 § första och andra styckena, 12 § 1 och 2 samt 14–16, 19 och 22–26 §§ tillämpas. Därvid skall vad som där sägs om ansökan även avse anmälan. Om inskrivningsmyndigheten avslår eller avvisar en begäran om anteckning, skall 20 § andra och tredje styckena tillämpas.

Regeringen eller den myndighet som regeringen bestämmer får meddela närmare föreskrifter om handläggningen av ärenden enligt 29 och 30 §§.

Om regeringen eller en myndighet med stöd av andra stycket har meddelat föreskrifter om utfärdande av bevis om beslut i ärende om anteckning, skall bestämmelsen i 21 § tillämpas även på sådant bevis.

39 a §

Den som uppsåtligen eller av oaktsamhet orsakar ren förmögenhetsskada skall ersätta skadan, om skadan orsakas genom

1. oriktigt bestyrkande enligt 11 a §, eller
2. oriktig uppgift om behörighet att företräda någon annan i ett inskrivningsärende.

Om skadan vållas i tjänsten av en arbetstagare, skall skadan ersättas av arbetsgivaren.

39 b §

Rätten till skadestånd enligt 39 a § faller bort om talan inte väcks inom tio år från det att inskrivningsärendet avgjordes.

⁷ Senaste lydelse 2000:226.

39 c §

Bestämmelserna om rätt till ersättning enligt 39 a och b §§ får inte frångås till nackdel för en skadelidande.

Lydelse enligt bet. 2005/06:LU5

Föreslagen lydelse

20 kap.**6 §⁸**

Lagfartsansökan skall avslås, om

1. fångeshandlingen ej ingivits,

2. fångeshandlingen ej är upprättad såsom föreskrives i lag,

3. förvärvet avser köp eller byte och fångeshandlingen innehåller villkor, som enligt 4 kap. 4 eller 28 § medför att förvärvet är ogiltigt,

4. förvärvet avser del av fastighet och i 4 kap. 7–9, 28 eller 29 § eller eljest i lag föreskriven tid för ansökan om fastighetsbildning föresluttits eller ansökan därom avslagits eller sådant förvärv eljest enligt lag är ogiltigt,

5. överlåtelsen står i strid med en mot överlåtaren gällande inskränkning i hans rätt att förfoga över egendomen och, när överlåtelsen skedde, lagfart ej var beviljad för överlåtaren eller, om så var fallet, ärende om anteckning i fastighetsregistrets inskrivningsdel av inskränkningen var upptaget på inskrivningsdag,

6. fastigheten tidigare överlåtits till någon vars förvärv enligt 17 kap. 1 eller 4 § äger företräde framför sökandens förvärv,

7. fastigheten sålts exekutivt till annan än sökanden och försäljningen enligt 14 kap. utökningsbalken äger företräde framför dennes förvärv,

En lagfartsansökan skall avslås, om

1. fångeshandlingen inte har kommit in eller, om den har lämnats elektroniskt, det inte har skett på det sätt som anges i 19 kap. 11 a § eller enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av den paragrafen,

2. fångeshandlingen inte är upprättad på det sätt som föreskrivs i lag,

4. förvärvet avser en del av en fastighet och tiden för att ansöka om fastighetsbildning enligt 4 kap. 7–9, 28 eller 29 § eller enligt någon annan bestämmelse i lag har gått ut eller ansökan om fastighetsbildning har avslagits eller ett sådant förvärv annars enligt lag är ogiltigt,

5. överlåtelsen står i strid med en mot överlåtaren gällande inskränkning i hans rätt att förfoga över egendomen och, när överlåtelsen skedde, lagfart inte var beviljad för överlåtaren eller, om så var fallet, ärende om anteckning i fastighetsregistrets inskrivningsdel av inskränkningen var upptaget på inskrivningsdag,

⁸ Senaste lydelse 2000:226.

8. för sökandens rätt att förvärva fastigheten fordras myndighets tillstånd och i lag föreskriven tid för sökande av sådant tillstånd *försuttits* eller ansökan *därom* avslagits,

9. i fall som avses i 2 kap. 13 a § eller 18 kap. 3 § försäkringsrörelselagen (1982:713) bolagsstämman har beslutat att inte godkänna förvärvet eller inte har godkänt förvärvet i rätt tid,

10. det är uppenbart att förvärvet av annan grund är ogiltigt eller *ej* kan göras gällande.

8. för sökandens rätt att förvärva fastigheten fordras myndighets tillstånd och i lag föreskriven tid för sökande av sådant tillstånd *har gått ut* eller ansökan *om tillstånd* *har* avslagits,

10. det är uppenbart att förvärvet av annan grund är ogiltigt eller *inte* kan göras gällande.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

21 kap.

2 §⁹

Ansökan om inskrivning skall avslås, om

1. upplåtelsehandlingen *ej ingivits*,

2. föreskrifterna i 13 kap. 1–4 och 6 §§ *ej iakttagits*,

3. lagfart *ej är sökt* för upplåtaren,

4. inskrivning i fastigheten *är beviljad* eller *sökt*,

5. fastigheten har utmätts, belagts med kvarstad eller tagits i anspråk genom betalningssäkring och ett ärende angående anteckning om åtgärden har tagits upp senast på den inskrivningsdag då inskrivning söks,

6. det är uppenbart att upplåtelsen på annan grund är ogiltig eller *ej* kan göras gällande.

Har ärende angående lagfart för upplåtaren uppskjutits till senare inskrivningsdag, skall behandlingen av ansökan om inskrivning av tomt-rätten uppskjutas till samma dag.

En ansökan om inskrivning enligt 1 § skall avslås, om

1. upplåtelsehandlingen *inte har kommit in eller, om den har lämnats elektroniskt, det inte har skett på det sätt som anges i 19 kap. 11 a § eller enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av den paragrafen*,

2. föreskrifterna i 13 kap. 1–4 och 6 §§ *inte har följts*,

3. lagfart *inte har sökts* för upplåtaren,

4. inskrivning i fastigheten *har beviljats* eller *sökts*,

5. fastigheten har utmätts, belagts med kvarstad eller tagits i anspråk genom betalningssäkring och ett ärende angående anteckning om åtgärden har tagits upp senast på den inskrivningsdag då inskrivning söks,

6. det är uppenbart att upplåtelsen på annan grund är ogiltig eller *inte* kan göras gällande.

23 kap.

2 §¹⁰

Ansökan om inskrivning skall

En ansökan om inskrivning enligt

⁹ Senaste lydelse 1981:784.

¹⁰ Senaste lydelse 2000:226.

avslås, om

1. den handling *på vilken* rättigheten grundas *ej ingivits*,

2. föreskrift i lag beträffande *sådan upplåtelse som ansökan angår icke* iakttagits och föreskriften *ej* avser giltigheten av endast visst förbehåll,

3. upplåtelsen står i strid med en mot upplåtaren gällande inskränkning i hans rätt att förfoga över egendomen och, när upplåtelsen skedde, lagfart *ej* var beviljad för upplåtaren eller, om så var fallet, ärende om anteckning i fastighetsregistrets inskrivningsdel av inskränkningen var upptaget på inskrivningsdag,

4. inskrivning av tomträtt i fastigheten är beviljad eller sökt,

5. fastigheten före upplåtelsen överlåtits till någon vars förvärv enligt 17 kap. 1 eller 4 § äger företräde framför upplåtelsen,

6. fastigheten före upplåtelsen frångått upplåtaren på grund av exekutiv försäljning eller genom expropriation eller liknande tvångsförvärv,

7. fastigheten har belagts med kvarstad och ett ärende angående anteckning om kvarstaden har tagits upp senast på den inskrivningsdag då inskrivning söks,

8. upplåtelsen avser arrende eller hyra som enligt förbehåll i upplåtelsehandlingen *icke* får inskrivas,

9. upplåtelsen avser rätt till elektrisk kraft och skriftligt medgivande till inskrivning *icke* föreligger,

10. det är uppenbart att upplåtelsen av annan grund är ogiltig eller att rättigheten upphört eller av annat skäl *ej* kan göras gällande.

Har ärende angående lagfart för upplåtaren uppskjutits till senare inskrivningsdag, skall behandlingen av ansökan om inskrivning uppskjutas till samma dag.

1 § skall avslås, om

1. den handling *som* rättigheten grundas *på inte har kommit in eller, om den har lämnats elektroniskt, det inte har skett på det sätt som anges i 19 kap. 11 a § eller enligt de föreskrifter som har meddelats med stöd av den paragrafen*,

2. föreskrift i lag beträffande *sådan upplåtelse som ansökan angår inte* har iakttagits och föreskriften *inte* avser giltigheten av endast visst förbehåll,

3. upplåtelsen står i strid med en mot upplåtaren gällande inskränkning i hans rätt att förfoga över egendomen och, när upplåtelsen skedde, lagfart *inte* var beviljad för upplåtaren eller, om så var fallet, ärende om anteckning i fastighetsregistrets inskrivningsdel av inskränkningen var upptaget på inskrivningsdag,

4. inskrivning av tomträtt i fastigheten är beviljad eller sökt,

5. fastigheten före upplåtelsen överlåtits till någon vars förvärv enligt 17 kap. 1 eller 4 § äger företräde framför upplåtelsen,

6. fastigheten före upplåtelsen frångått upplåtaren på grund av exekutiv försäljning eller genom expropriation eller liknande tvångsförvärv,

7. fastigheten har belagts med kvarstad och ett ärende angående anteckning om kvarstaden har tagits upp senast på den inskrivningsdag då inskrivning söks,

8. upplåtelsen avser arrende eller hyra som enligt förbehåll i upplåtelsehandlingen *inte* får inskrivas,

9. upplåtelsen avser rätt till elektrisk kraft och skriftligt medgivande till inskrivning *inte* föreligger,

10. det är uppenbart att upplåtelsen av annan grund är ogiltig eller att rättigheten upphört eller av annat skäl *inte* kan göras gällande.

Denna lag träder i kraft i fråga om ändringen av 19 kap. 8 och 9 §§ och upphörandet av 19 kap. 15 § den dag som regeringen bestämmer och i övrigt den 1 april 2006.

2 Förslag till lag om ändring i lagen (2000:224) om fastighetsregister

Härigenom föreskrivs att det i lagen (2000:224) om fastighetsregister skall införas en ny paragraf, 7 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

7 a §

Trots de begränsningar som anges i 7 § första–tredje styckena får den som senast har beviljats lagfart på en fastighet ha direktåtkomst till uppgifter om fastigheten. Om fastigheten är upplåten med tomträtt, får i stället den som enligt fastighetsregistrets inskrivningsdel är tomträttshavare ha sådan direktåtkomst.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2006.

3 Förslag till lag om ändring i lagen (1994:448) om pantbrevsregister

Härigenom föreskrivs i fråga om lagen (1994:448) om pantbrevsregister

dels att 17 och 19 §§ samt rubriken närmast före 19 § skall ha följande lydelse,

dels att det skall införas en ny paragraf, 19 a §, av följande lydelse.

Nuvarande lydelse

Föreslagen lydelse

17 §¹

Ansökningar om åtgärder som avses i 6–8 och 10 §§ *samt* framställningar om utlämnande av uppgifter i pantbrevsregistret får av den som har fått tillstånd enligt 14 § ges in till verket genom ett elektroniskt dokument eller på något annat sätt med hjälp av automatiserad behandling.

Ansökningar om åtgärder som avses i 8 och 11 §§ får av kronofogdemyndigheten ges in med hjälp av automatiserad behandling.

Ansökningar om åtgärder som avses i 6–8 och 10 §§, *medgivanden som avses i 11 a § och* framställningar om utlämnande av uppgifter i pantbrevsregistret får av den som har fått tillstånd enligt 14 § ges in till verket genom ett elektroniskt dokument eller på något annat sätt med hjälp av automatiserad behandling.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, verket får meddela föreskrifter om att andra än de som har fått tillstånd enligt 14 § får ge in ansökningar, medgivanden och framställningar som avses i första stycket genom ett elektroniskt dokument.

Med ett elektroniskt dokument avses en upptagning vars innehåll och utställare kan verifieras genom ett visst tekniskt förfarande.

Regeringen eller, efter regeringens bemyndigande, verket får meddela föreskrifter för det tekniska förfarandet.

Terminalåtkomst

Direktåtkomst

19 §²

Den som har fått tillstånd enligt 14 § får ha *terminalåtkomst* till pantbrevsregistret. Sådan *terminalåtkomst* får avse endast uppgifter om inteckningar för vilka tillståndshavaren är registrerad som pantbrevshavare. *Terminalåtkomsten* får

Den som har fått tillstånd enligt 14 § får ha *direktåtkomst* till pantbrevsregistret. Sådan *direktåtkomst* får avse endast uppgifter om inteckningar för vilka tillståndshavaren är registrerad som pantbrevshavare. *Direktåtkomsten* får

¹ Senaste lydelse 2003:257.

² Senaste lydelse 1995:1414.

dock avse även uppgifter om andra inteckningar om den berörda pantbrevshavaren har medgivit det.

Även inskrivningsmyndigheter, kronofogdemyndigheter och lantmäterimyndigheter får ha *terminalåtkomst* till pantbrevsregistret. Sådan *terminalåtkomst* får dock avse endast uppgifter som enligt pantbrevshavarens medgivande får lämnas ut till myndigheten.

dock avse även uppgifter om andra inteckningar om den berörda pantbrevshavaren har medgivit det.

Även inskrivningsmyndigheter, kronofogdemyndigheter och lantmäterimyndigheter får ha *direktåtkomst* till pantbrevsregistret. Sådan *direktåtkomst* får dock avse endast uppgifter som enligt pantbrevshavarens medgivande får lämnas ut till myndigheten.

19 a §

Den som senast har beviljats lagfart på en fastighet får ha direktåtkomst till sådana uppgifter i pantbrevsregistret som avser inteckningar i fastigheten. Om fastigheten är upplåten med tomträtt, får i stället den som enligt fastighetsregistrets inskrivningsdel är tomträtts-havare ha sådan direktåtkomst.

Denna lag träder i kraft den 1 april 2006.